

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Muutettavaksi ehdotettavan lainsäädännön muutostarpeita kartoittava arviomuistio on ollut lausuttavana ajalla 12.4.-17.5.2024.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia (380/2023), työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettua lakia (381/2023), kotoutumisen edistämisestä annettua lakia (681/2023), työttömyysturvalakia (1290/2002), kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia (189/2001), saamen kielilakia (1086/2003) ja tulotietojärjestelmästä annettua lakia (53/2018).

Työnhakijan palveluprosessia koskevaa sääntelyä kevennettäisiin ja alkuhaastattelun järjestämisen määräaikaa pidennettäisiin. Palveluprosessiin kuuluvien täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen perustuisi vahvemmin työnhakijan palvelutarpeeseen ja niiden kaavamaisesta järjestämisestä luovuttaisiin. Työvoimaviranomaisen työnhakijan haettavaksi osoittamien työpaikkojen velvoittavuutta lisättäisiin.

Työnhakijaksi rekisteröityneelle henkilölle tulisi velvollisuus työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen. Työvoimaviranomaisille säädettäisiin uusi lakisääteinen tehtävä laatia ja julkaista työnhakuprofiili, mikäli työnhakija ei laatisi tai julkaisi profiilia. Tahoja, jotka voivat hakea ja tarkastella palvelualustalla julkaistuja työnhakuprofiileja laajennettaisiin.

Työttömyysturvalakiin tehtäisiin työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta johtuvat muutokset sekä muutoksia muun muassa koulutusta vailla olevien nuorten velvollisuuteen hakea opiskelupaikkoja työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä.

Muihin lakeihin tehtäisiin myös työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta johtuvat muutokset tai muita tarkennuksia, joilla selkeytettäisiin lainsäädäntöä.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2025 ja muutokset tulisivat voimaan pääosin vuoden 2026 alusta lukien.

Työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevalla hallituksen

esityksellä on työnhakijan palveluprosessiin liittyen kiinteä yhteys sosiaali- ja terveysministeriön valmisteleman yleistukea koskevan hallituksen esityksen kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää tässä yhteydessä lausuntonsa antavia tahoja huomioimaan mahdollisuuden lausua myös hallituksen esityksestä yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi, jonka lausuntokierros alkaa viikolla 9.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan työvoimapalveluiden lakisääteistä palveluprosessia kevennetään, jotta rajallisia resursseja voidaan käyttää tarkoituksenmukaisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Virkailijoilla annetaan enemmän harkintavaltaa ja veloitetaan yksilölliseen työllistymisen edistämiseen sekä panostetaan alkukartoitukseen ja henkilökohtaiseen kohtaamiseen. Lisäksi hallitus lisää yksityisten työnvälitysyriestien mahdollisuutta saada tietoja työttömistä työnhakijoista.

Esitys liittyy myös hallituksen vuosien 2025–2028 julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvään linjaukseen, jonka mukaan työvoimapalveluiden palveluprosessiin liittyvien tehtävien normitusta kevennetään.

Tavoitteet

Tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti keventää työnhakijan palveluprosessia siten, että tukea työnhakuun voidaan kohdentaa nykyistä tarkoituksenmukaisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Tavoitteena on myös lisätä harkintavaltaa palveluprosessissa sekä tukea työnhakijan työllistymistä.

Työnhakuprofiileihin liittyvien muutosten tavoitteena on parantaa työmahdollisuuksien ja työntekijöiden kohtaantoa. Lisäksi tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti parantaa yksityisten työnvälitysyriestien mahdollisuutta saada tietoja työnhakijoista.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet.

Lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut tahot. Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Lausuntopalvelussa ja Hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan **viimeistään 28.3.2025**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat

Johtava asiantuntija Anna Aaltonen, TEM (palveluprosessi, työtarjoukset, työnhakuvelvollisuus)

Erityisasiantuntija Toni Ruokonen, TEM (palveluprosessi, työtarjoukset, työnhakuvelvollisuus, vaikutusarviot)

Erityisasiantuntija Riku Hurme, TEM (työnhakuprofiilit ja palvelualusta)

Hallitusneuvos Timo Meling, TEM (työttömyysturva)

Sähköpostiosoitteet noudattavat muotoa: etunimi.sukunimi(at)gov.fi

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM025:00/2024> - Linkki hankesivulle

Liitteet:

[Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi.pdf](#)

[Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingsservice.pdf](#)

Jakelu:

Akaan kaupunki
Akava
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Ammattiliitto JHL
Ammattiliitto PRO
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoo-Kauniaisen työllisyysalue
Etelä-Hämeen työllisyysalue
Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue
Etelä-Karjalan työllisyysalue

Etelä-Kymenlaakson työllisyysalue
Etelä-Satakunnan työllisyysalue
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hanko-Inkoo-Raaseporin työllisyysalue
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin työllisyysalue
Henkilöstöala HELA ry
Hirvensalmen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvil Oy
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkyrön kunta
lin kunta
litin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän-Muuramen työllisyysalue
Jämijärven kunta
Kaarinan kaupunki

Kaavin kunta
Kainuu-Koillismaan työllisyysalue
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
KELA
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan ja Sipoon työllisyysalue
Keski-Pohjanmaan työllisyysalue
Keski-Savon työllisyysalue
Keski-Uudenmaan työllisyysalue
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummi-Vihti-Siuntion työllisyysalue
Kiteen kaupunki
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kouvolan työllisyysalue
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT
Kuntaliitto
Kuopion työllisyysalue
Kuortaneen kunta

Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymppi työllisyysalue
Kyyjärven kunta
Kärkölan kunta
Kärsämäen kunta
Lahden työllisyysalue
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohja-Karkkilan työllisyysalue
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Meri-Lapin työllisyysalue
Miehikkälän kunta
Mikkelin seudun työllisyysalue
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalın kaupunki

Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö OM
Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
Opetushallitus
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun seudun työllisyysalue
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Palvelualojen työnantajat Palta ry
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren seudun työllisyysalue
Pihtiputaan kunta
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan työllisyysalue
Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue
Pohjois-Karjalan työllisyysalue
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Pornaisten kunta
Porvoon työllisyysalue
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki

Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen työllisyysalue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen työllisyysalue
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Ristijärven kunta
Rovaseudun työllisyysalue
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
SAK
SAKKI ry
Sallan kunta
Salon työllisyysalue
SAMOK ry
Satakunnan työllisyysalue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan työllisyysalue
Savukosken kunta
Seinäjoki-Isokyrö-Ilmajoen työllisyysalue
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Soinin kunta
Someron kaupunki
Solkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö STM
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta SAMU
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
STTK
Sulkavan kunta
Suomen kansanopistoyhdistys
Suomen lukiolaisten liitto

Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi
Suomen ylioppilaskuntien liitto
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan työllisyysalue
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen seudun työllisyysalue
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tunturi-Lappi - Pellon työllisyysalue
Turun työllisyysalue
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinohallinnon valtakunnallinen yhdistys THHL ry
TyöHämeen työllisyysalue
Työttömien keskusjärjestö ry
Työttömyyskassojen yhteisjärjestö TYJ
Uvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaaian kunta
Vakuutusosasto
Valkeakosken kaupunki
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö VM
Vammaisfoorumi
Vantaan työllisyysalue
Vapaa Sivistystyö ry
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki

Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieska-Kalajoki-Nivalan työllisyysalue
Ylä-Savon työllisyysalue
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet AMS
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Palaute pyydetään esittämään alla olevan jaottelun mukaisesti.

Onko teillä yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta?

Palveluprosessi

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa palveluprosessista?
2. Koetteko alkuhaastattelun järjestämisen määräjän pidentämisen viidestä arkipäivästä kymmeneen arkipäivään kannatettavana?
3. Onko täydentävien työnhakukeskustelujen perustuminen asiakkaiden palvelutarpeeseen mielestänne tarkoituksenmukaista?
4. Näettekö nykyisestä muistutuskäytännöstä luopumisen ja työnhaun voimassaolon päättyminen ensimmäisestä asiointiin laiminlyönnistä kannatettavana?
5. Koetteko työllistymissuunnitelmien sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?
6. Koetteko asiakkaiden palveluprosessiin sisältyvien asiakastapaamisten sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

Työnhakuvelvollisuus

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työnhakuvelvollisuutta koskevista muutoksista?
2. Näettekö, että alennetun työnhakuvelvollisuuden asettamisen yhteydessä arvioitavissa seikoissa on huomioitu oleelliset tekijät?
3. Tukeeko työnhakuvelvollisuutta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen ja tietyistä poikkeuksista luopuminen työnhakuvelvollisuuden tarkoituksenmukaista asettamista?

4. Työnhakuvelvollisuuden ehdotettavat muutokset tuovat tietyt asiakasryhmät (esim. osa-aikatyössä olevat sekä henkilöt, joilla on tiedossa myönteinen muutos työnhaun tilanteeseen) yleisen työnhakuvelvollisuuden alentamisen kriteerien piiriin. Näettekö tämän kannatettavana?

Työtarjoukset

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työtarjouksiin tehtävistä muutoksista?
2. Tukeeko työtarjouksiin heti työnhaun alusta alkaen ehdotettava velvoittavuus työllistymistä ja työtarjousmenettelyn tarkoituksenmukaista toimeenpanoa?
3. Selkeyttääkö työtarjouksiin ehdotetut muutokset kokonaisuutena työtarjouksia koskevaa sääntelyä?

Työnhakuprofiilit ja palvelualusta

1. Onko teillä lausuttavaa työnhakijalle tai työvoimaviranomaiselle ehdotetusta velvollisuudesta työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen palvelualustalla?
2. Onko teillä lausuttavaa työnhakijoiden työnhakuprofiilissa olevien henkilötietojen (koulutus, työkokemus, muu osaaminen ja työtoiveet) julkaisemisvelvollisuudesta ehdotetussa muodossa julkisena tietopalveluna?
3. Onko teillä lausuttavaa työnhakuprofiilien tietovarantoa koskevista muutoksista?
4. Onko teillä muuta lausuttavaa palvelualustaa tai työnhakuprofiileja koskeviin muutoksiin?

Työttömyysturva

1. Onko teillä lausuttavaa koulutusta vailla olevia nuoria koskevista muutoksista? Erityisesti Opetushallitusta ja Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskusta pyydetään

muun ohella arvioimaan esitettyjen muutosten kohderyhmien suuruutta, koska työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole ollut käytettävissään tähän tarvittavia tilastotietoja.

2. Onko teillä lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevista muutoksista?

3. Onko teillä lausuttavaa muista työttömyysturvamuutoksista?

Vaikutusarviointi

1. Onko teillä lausuttavaa työllisyysvaikutusarvioihin?

2. Onko teillä lausuttavaa liittyen työvoimaviranomaisvaikutuksiin?

3. Onko teillä lausuttavaa muista vaikutusarvioista?

Muuta lausuttavaa?

Korhonen Tiina
Työ- ja elinkeinoministeriö

Aaltonen Anna
Työ- ja elinkeinoministeriö